

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1.

Vuonna 2018 TAMK nosti ensikertalaisten kiintiön vuoden 2019 aloituspaikoista 70 %:sta 80 %:iin pääsääntöisesti kaikissa päivätoteutuksen hakukohteissa. Poikkeuksena em. olivat seuraavien koulutusten päivätoteutukset: Muusikko AMK ja musiikkipedagogi AMK 45%, medianomi AMK 75%, rakennusarkkitehti AMK 70%, kättilö AMK 70% ja terveydenhoitaja 70%. Monimuotototeutuksissa ensikertalaisten kiintiö nostettiin 30%:sta 50%:iin.

Vuonna 2020 alkavien koulutusten valintaperusteiden suunnittelu on käynnistymässä, ja siihen liittyen tavoitteeksi TAMKissa on asetettu, että hakijoista ensikertalaisten kiintiö tulee olemaan 80%.

2.

Tällä hetkellä meneillään olevassa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoja koskevassa valtakunnallisessa hankkeessa kysymyksessä esitetyt kriteerit ovat myös esillä. Sote-alalla käyttöön otettu sähköinen esivalintakoe on tämänhetkisen tiedon mukaan tuonut alalle myös enemmän miespuolisia hakijoita.

Vuonna 2019 kaikilla koulutusaloilla (poikkeuksena kulttuuriala) otetaan käyttöön sähköinen valintakoe. Sen vaikutuksia sukupuolisegregaatioon voidaan mitata ensimmäisten toteutettujen valintojen jälkeen.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3.Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Viimeisen kymmenen vuoden aikana TAMKin ja toisen asteen toimijoiden kanssa on vakiintunut ns. LAM-yhteistyö, joka toimii hyvin ja jatkuu edelleen. Yhteistyön tavoitteena on tietoisuuden lisääminen koulutusten tuottamasta osaamisesta, hyväksilukukäytäntöjen kehittäminen, opintopolkujen sujuvoittaminen, yhteistyömahdollisuuksien tunnistaminen sekä yhteisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. Yhteistyössä laaditut opintojaksot antavat ammatillisen toisen asteen opiskelijoille mahdollisuuden saada kokemus ammattikorkeakoulutasoisesta opiskelusta. Ammatillisen toisen asteen kanssa on valmisteltu sopimus, jossa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa 30op viimeisenä opiskelukeväänään tammikuussa aloittavan AMK-ryhmän mukana (vastaavalla alalla).

Nyt em. sopimusta sovelletaan tekniikan alan tammikuussa aloittavissa koulutuksissa sähkö- ja automaatio sekä bio- ja prosessitekniikan koulutuksissa, joissa on yhteistyössä tunnistetut osaamisen polut. Terveysalalla puolestaan on meneillään analyysi, jossa yhdessä Tampereen seudun ammattiopisto Tredun kanssa on analysoitu opetussuunnitelmien sisältämiä osaamisia. Tavoitteena on löytää ne opintojaksot, jotka opiskelija halutessaan voi jo ammatillisella toisella asteella opiskellessaan suorittaa jo ammattikorkeakouluvaatimuksin. Ideana on, että esimerkiksi lähihoitajaopiskelija voi sisällyttää opiskeluunsa tietyt TAMKin vaatimusten mukaiset opinnot. Samoin terveysala työstää Tampereen lukioden kanssa mm. yhteisiä terveyden edistämisen ja psykologian opintoja.

Tämän tyyppisten järjestelyjen seurauksena ammatillista väylää tulevan opiskelijan opiskeluaikaa voidaan lyhentää puolella vuodella. Tiettyjen lukioden ja ammatillisen toisen asteen opintojen osalta tehty osaamisen analyysi helpottaa jatkossa myös aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Keskustelua ammatillisten toisen asteen toimijoiden kanssa on käyty myös siitä, että TAMK voisi akkreditoida tiettyjä ammatillisen toisen asteen opintoja, jonka jälkeen ne olisivat suoraan hyväksyttävissä ammattikorkeakoulun NQF tason 6 opinnoiksi. Viimeksimainitun järjestelyn kustannukset ovat vielä tässä vaiheessa jonkinasteinen haaste.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4.

TAMKissa on edelleen toimeenpantu vuonna 2014 hyväksyttyä digistrategiaa. Vuonna 2017 erityisesti sähköinen tenttiminen oli yksi kehittämisen kohde ja vuoden 2017 aikana jo yli 10 000 opiskelijaa oli tehnyt sähköisen tentin. Vuonna 2018 sähköistä tenttimistä edelleen laajennetaan ottamalla käyttöön toinen 20 paikkainen tenttiteraario. Oppimis- ja opiskeluanalytiikka on yksi TAMKin kehittämiskohteista, jota erityisesti edistetään Kehittyvä pedagoginen osaaminen -painoalan sekä siihen liittyvän tutkimusryhmän ja

painoalan TKI-hankkeiden toimesta. Vuonna 2016 käynnistynyt digimentor -toiminta jatkuu ja tehtyjen arviointien perusteella toiminnan on todettu olevan tuloksellista opettajien digiosaamisen kehittämisessä. Vuoden 2017 syksyllä valmisteltiin TAMKissa opettajien pedagogisen osaamisen ohjelma vuosille 2017-2020. Tämä ohjelma sisältää myös opettajien digipedagogisten taitojen kehittämisen ja päivittämisen.

Vuoden 2017 aikana TAMKin rahoittamana tuotettiin yhteensä noin 160 op:n laajuiset materiaalit verkkoon, joko itsenäisesti toteutettavina kursseina tai vähentyvää kontaktiopetusta korvaavina moduuleina. Tämä näkyy myös lukuvuoden 2017-2018 lisääntyneinä verkko-opintasuorituksina.

Edelleen TAMK on aktiivisesti osallistunut hankkeisiin, jossa tavoitteena on ollut edistää koulutukseen liittyviä digitaalisia ratkaisuja ja kehittää verkko-opetusta. Hankkeissa kehitettyjä hyviä käytäntöjä ja tuotteita on samalla tavoitteellisesti sovellettu ja kehitetty osaksi TAMKin toimintaa.

Uusia käynnistyneitä digitalisaatiota tukevia hankkeita, joissa TAMK on mukana on kuvattu seuraavassa tarkemmin.

OKMn rahoittamat kärkihankkeita tukevat hankkeet:

- Automation in Network
- Digi, luonnonvarat biotalouteen
- DIGI-JouJou Suomen ja ruotsin kielen joustava oppiminen ja ohjaus tulevaisuuden työelämän tarpeisiin
- Digisti yhdessä
- eAMK oppimisen uusi ekosysteemi
- KIVAKO - Kielivarannon vahvistaminen korkeakouluissa
- ReKey, Restonomien koulutuksen ja elinkeinon yhteiskehittäminen.
- SOTE-PEDA 24/7
- Yleissairaanhoitajan ammatillisen perusosaamisen arvioinnin kehittäminen
- TAMKin koordinoima: Oppimisanalytiikka - avain parempaan oppimiseen AMKeissa

Muita koulutuksen digitalisaatiota edistäviä hankkeita ovat:

- Sitran rahoittama Turun amk:in koordinoima #kiertotalous - uutta yritysysteistyötä ja pedagogiikkaa kiertotalouden moduuliopintojen edistämiseksi
- TAMKin koordinoima ESR-hanke 3D InDesigner
- TAMKin koordinoima EAKR-rahoitteinen 6AIKA hanke Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt. Sen päätavoitteena on vahvistaa oppimiseen sekä erilaisiin älykkäisiin fyysisiin ja virtuaalisiin oppimisympäristöihin liittyviä palveluja, tuotteita ja teknologioita kehittävien ja tarjoavien yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla tavoitteena on kehittää myös TAMKin oppimisympäristöjen digitalisaatiota yhteistyössä mm. Tredun ja TTY:n kanssa.
- OPH:n rahoittama Arvaatko vai arvioitko?-hanke: Ammatillinen opettaja arvioinnin osajana
- Erasmus + Design, Implementation and Evaluation of a BLEnded MObility continuous education course for RADiographers -hanke.
- Culture Programme -ohjelman rahoittama: EXCITE -hanke, jossa tuotetaan toimintoja, joiden avulla menestykseen valmiit lahjakkuudet pääsevät kansainvälisille musiikkimarkkinoille.
- Erasmus + hanke: Learning ICT Supported Nursing for Self-Management of Patients - DigiNurse: Tavoitteena on luoda malli, jota hyödyntäen tulevat hoitotyön ammattilaiset valmennetaan koulutuksen aikana digitaaliseen, muuttuvaan toimintaympäristöön muun muassa opetussuunnitelmallisilla, pedagogisilla ja

menetelmällisillä ratkaisilla. Osallistujat ovat Portugalista, Sloveniasta, Belgiasta ja Suomesta, josta mukana ovat Tampereen ammattikorkeakoulu koordinoijana sekä Kareliala ammattikorkeakoulu.

-Erasmus + hanke: European Maturity model for Blended Education. Hankkeessa tarjotaan korkeakouluille asiantuntemusta ja ohjausta kehittämällä käsitteellinen kehys ja monimuotokoulutuksen eurooppalainen kypsyysmalli. Mallilla pyritään vastaamaan nykyisiin haasteisiin niin, että koulutuksen laatu voidaan säilyttää opiskelijamäärien kasvaessa ja resurssien vähentyessä. Mallin kehittämisessä keskitytään myös henkilökohtaista ja joustavaa opiskelua sekä opintomenestystä koskeviin kysymyksiin.

- Erasmus+ hanke: Learningshift - The future of learning

- Erasmus +hanke: Science Starts at School. Tavoitteena on eurooppalaisella tasolla tukea opettajia uudistamaan tieteen ja teknologian opetusta. Tavoitteena on saada kattava kokonaiskuva tiede- ja teknologiaopeuksen kehittämishaasteista. Hankkeen tavoitteena on luoda resurssipankki, jota voidaan käyttää laajasti eurooppalaisissa koulutusinstituuteissa.

- Erasmus +hanke: Strenco: Strengthening multi-professional competencies in mental health in an international context, through co-production with academics, students, service users and professionals.

- OPH:n rahoittama TAMKin koordinoima Digityökaluja ja oppimisanalytiikkaa STEM-aineisiin-hanke.

Tavoitteena on tukea STEM-aineiden opettajien pedagogisia valmiuksia aktivoivampaan opetukseen, oppilaiden ja opiskelijoiden yksilöllisempään oppimiseen ja yhteisöllisempään toimimiseen. Hankkeessa on vahvasti mukana tieto- ja viestintäteknikanhyödyntäminen opetuskäytössä.

- OPH:n rahoittama TAMKin koordinoima Kohti aktivoivaa opetusta STEM- aineissa -hanke

- OPH:n rahoittama: Matalan kynnyksen ohjelmointia peruskoulunopettajille

- OPH:n rahoittama: Matematiikan opetuksen ja oppimisen täydennyskoulutusohjelma LUMATIKKA

- OKM:n rahoittama opettajakorkeakoulujen yhteishanke: Open merkit

TAMK on myös mukana kehittämässä virtuaalilaboratoriota yhteistyössä Metropolian (laboratorioanalyttikokoulutus), Tampereen teknillisen yliopiston (kemian- ja biotekniikan laitos) ja AALTO-yliopiston kemian laitoksen kanssa. Virtuaalilaboratorio on tarkoitettu opiskelijalle ennen laboratoriotyöskentelyn aloitusta perehtymiseen tulevaisuudessa ja esimerkiksi tietyn laitteen käyttöön ja siihen liittyviin turvallisuusasioihin.

TAMK koordinoi myös ammatillisten opettajakorkeakoulujen (TAMK, Haaga-Helia, OAMK, HAMK, JAMK) yhteistä hanketta "Maahanmuuttajan koulutuspolun tukeminen ammatillisessa koulutuksessa". Siinä toteutetaan opiskelukokonaisuus ja virtuaalinen koulutusmalli, joka syventää ohjaushenkilöstön osaamista maahanmuuttaneiden koulutukseen liittyen. Opettajat voivat näin nopeasti ja ajasta sekä paikasta riippumattomasti lisätä tietojaan maahanmuuttajan koulutuspolusta ja sen eri nivelvaiheista ammatillisen koulutuksen näkökulmasta.

5.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi TAMK on tarjonnut opiskelijoille mahdollisuuksia mm. tietokoneiden ja mobiililaitteiden lainaamiseen. Samoin oppimisympäristöjä kehitettäessä on otettu huomioon opiskelijoiden työskentelytiloja ja tietokoneita koskevat tarpeet. TAMKissa on myös laadittu esteettömyyssuunnitelma, ja niin verkkoympäristöä kuin TAMKin oppimisalusta Moodlea kehitettäessä on otettu huomioon saavutettavuuden ja käytettävyyden periaatteet.

Opiskelun, työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamisessa opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia on tuettu

mm. sähköisiä tenttimahdollisuuksia kehittämällä. Samoin luentotallenteita ja verkko-opintojen mahdollisuuksia lisäämällä on laajennettu opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia.

TAMK on myös aktiivisesti mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa hankkeessa Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa. Siinä TAMKin vastuulla on työpaketti, jossa tavoitteena on henkilöstön osaamisen vahvistaminen opiskelijoiden moninaisuuden tunnistamiseksi: saavutettavuuden pedagoginen kehittämisohjelma ja kriteeristön laadinta saavutettavuuden lisäämiseksi. Hanke tukee samalla TAMKin omaa kehittämistyötä yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämässä digitaalisessa opetuksessa.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6.Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

TAMK tarjoaa kaikilla koulutusaloilla opintoja kesällä, minkä lisäksi hyödynnetään myös kesäaikana toteutuvan työn opinnollistamista siinä tapauksessa, että se ei ole opiskelijan harjoittelua.

Opiskelijoilla on mahdollisuus ottaa kesäaikana opintoja Turun ammattikorkeakoulun Summer semester.fi portaalin tarjonnasta. TAMK tarjoaa myös omia opintojaan tämän portaalin kautta. Samoin opiskelijalle on tarjolla koko Tampere3 opintotarjonta, jossa kaikki kolme korkeakoulua tarjoavat opintoja kesällä. Tampere3 Summer Schoolin englanninkielinen 30 kurssin tarjonta on kansainvälisten opiskelijoiden lisäksi tarjolla myös tamperelaisten korkeakoulujen opiskelijoille.

Opintojen sujuvoittamiseksi TAMKissa toteutetaan kesällä myös työpajoja, joissa on mahdollista saada sparrausta opinnäytetyönsä työstämiseen. Lisäksi opintoja tarjotaan TAMKin toteuttamassa korkeakouluyhteisön yhteisissä SCIL (Smart Campus Innovation Lab) -projekteissa, joissa opiskelijat kehittävät korkeakouluympäristöä useiden toimeksiantojen pohjalta. Kesäopintojen tarjontaa on lisätty vuoden 2017 tilanteeseen verrattuna.

E) MUUTA

7.Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8.Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7.

Seuraavat toimenpiteet, joista on tarkemmin raportoitu keväällä 2017 jatkuvat edelleen:

- Opintojen kertymän säännöllinen seuranta (55op). Opintojen kertymän ennakointiin ja seurantaan TAMK on kevään 2018 kehittänyt sähköistä koulutuksen johtamisen työvälinettä, joka auttaa suuntaamaan ohjausta juuri niiden opiskelijoiden opintoihin, joilla opinnot ovat hidastuneet. Samalla työvälinettä voidaan hyödyntää oppimisprosessin seurannassa ja opetussuunnitelmien kriittisten kohtien tunnistamisessa. Samoin opintojen

sujuvoittamiseen haetaan ratkaisuja myös käynnistyneessä OKM:n rahoittaman oppimisanalytiikka hankkeen avulla.

Käynnissä olevan Stara -hankkeen avulla haetaan uusia ratkaisuja työllistymiseen sosiaalista mediaa hyödyntämällä. Hankkeen tuloksia tullaan hyödyntämään myös TAMKissa.

TAMKin ammatillisen opettajankoulutuksen tekemän opiskelijakokemusta TAMKissa koskevan tutkimuksen tulosten toimeenpano etenee. Tutkimuksessa korostuivat erityisesti opintoihin kiinnittyminen ja opintojen sujuva eteneminen. Näihin teemoihin liittyviä tuloksia hyödynnetään erityisesti meneillään olevassa opetussuunnitelmien uudistamistyössä, jota tehdään yhteistyössä Tampere3 korkeakoulujen kanssa.

Osana Tampere3 opetussuunnitelmatyötä tunnistetaan korkeakoulujen yhteiset ja erilliset osaamiset eri koulutusaloilla, jonka pohjalta muodostetaan myös yhteisten opintojen tarjontaa. Tämän tavoitteena on tarjota opiskelijoille laajemmat mahdollisuudet opintojen suoritusaikoihin ja vaihtoehtoihin toimintatapoihin.

Opintojen opinnollistamiseen liittyvän osaamisen kehittäminen on TAMKissa myös osa pedagogisen osaamisen kehittämisohjelmaa. Tässä hyödynnetään myös kehittämisprojektien työtä ja tuloksia (TOTEEMI ja ReKey)

8.

Keväällä 2017 raportissa on kuvattu TAMKin käytäntöjä AHOT käytäntöjen osalta.

TAMKin sähköisen AHOT -työvälineen arvioinnin perusteella myös aikaisemman osaamisen tunnistamisen käytäntöjä on virtaviivaistettu ja täysin sähköisen prosessin uusi versio otetaan käyttöön huhtikuussa 2018.

Vuoden 2017 aikana käynnistetyt toimet työn opinnollistamisen uusien käytäntöjen kehittämiseksi jatkuvat ja siinä hyödynnetään mm. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa TOTEEMI -hanketta, jossa TAMK keskittyy tekniikan alan opinnollistamiskäytäntöjen kehittämiseen. Samoin Marata- alan ReKey -hankkeen tuloksia otetaan käyttöön TAMKissa opinnollistamisen edistämiseksi. Tietotekniikka-alan hyvän työllistymisen seurauksena opiskelijat työllistyvät jo ennen valmistumistaan, minkä vuoksi alalla on tehty sopimuksia työnantajien kanssa opiskelijoiden tekemän työn opinnollistamiseksi. TAMKissa on hyödynnetty systemaattisesti jo aiemmissa hankkeissa kehitettyjä opinnollistamisen käytäntöjä.

Tampere3 yhteistyössä etenevässä keväällä 2017 käynnistyneessä opetussuunnitelmatyössä on kaikilla koulutusaloilla tunnistettu yhteistä osaamista, joka laajimmillaan on rakennustekniikan 2018 elokuussa käynnistyvissä opinnoissa 87 opintopistettä.